

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola s materskou školou, Hlavná 292/82 Viničné
4. Názov projektu	Vzdelaným patrí svet
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010V967
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub č. 3
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	11.3.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Online - Zoom
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Erika Šmátralová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zsvinicne.edupage.org/text/?text=text/text1&subpage=2

11. Manažérské zhrnutie:

Pedagogický klub č. 3 je zastúpený učiteľmi prvého stupňa (všeobecnovzdelávacie predmety) a učiteľmi druhého stupňa so zameraním na SJL. Pedagogický klub č. 3 má 10 členov: Lucia Guttová, Miriam Hollá, Antónia Koštivalová, Mária Gašparovičová, Katarína Cisariková, Erika Šmátralová, Gabriela Mlčuchová, Barbora Šebová, Božena Štiglicová a Paulína Petrúšková.

Koordinátorom klubu je Erika Šmátralová.

Pedagogický klub sa schádzal v školskom roku 2019/2020 a rovnako v školskom roku 2021/2022. Stretnutia sú zamerané na prerokúvanie aktuálnych otázok vyučovania SJL, na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti. Prítomní členovia klubu sa v rámci spolupráce budú podieľať na výmene skúseností, hľadaniu nových, moderných foriem a metód práce na dosahovanie čo najlepších výchovno-vzdelávacích výsledkov. Ide nám o aktivizujúce metódy, ktoré podporia u žiakov rozvoj čitateľskej gramotnosti na hodinách SJL, ale aj v rámci medzipredmetových vzťahov, nakoľko slovenský jazyk je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho klúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania klúčové, centrálné postavenie.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, rozvoj jazykovej kultúry, sebarealizácia, tvorivý prístup, aktivizácia.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Úvodné stretnutie bolo venované predstaveniu plánu práce klubu, ktorý vychádza zo ŠVP, ŠkVP, ročných plánov učiteľov, obsahov a cieľov predmetu Slovenský jazyk a literatúra, kde ide najmä o dodržiavanie učebných osnov, štandardov, plnenia ročných plánov a cieľov Štátneho a školského vzdelávacieho programu. Zameriame sa na výmeny pedagogických skúseností, v oblasti rozvíjania čitateľskej a kultúrnej gramotnosti. Za dôležité považujeme:

- rozvíjať záujmy žiakov formou záujmových krúžkov,
- naučiť žiakov učiť sa, uplatňovať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- rozvíjať jazykovú kultúru,
- na vyučovacom procese posilňovať čitateľskú, matematickú a prírodovednú gramotnosť,
- organizovať súťaže, ktoré budú žiakov motivovať k samostatnému čítaniu.
V ostatných vyučovacích predmetoch zaradovať úlohy s diagramami, grafmi, tabuľkami a pod. – žiadať od žiakov vysvetlenie ich významu,
- pestovať v žiakoch lásku ku knihe a k literatúre, udržiavať tradíciu návštev koncertov, divadelných predstavení, galérií a pod.,

- vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňovať tvorivý prístup a využívať variabilné metódy,
- tvorbu didaktických materiálov, kvízov, testov, hier, prezentácií, pracovných listov či zošitov, ktoré by žiakom pomohli učiť sa lepšie, hravejšie a efektívnejšie,
- vo výchove a vzdelávaní sa riadiť didaktickými zásadami – vedeckosti, primeranosti, systematicnosti, dôkladnosti, trvácnosti, spojenia teórie s praxou a pod.,
- pripravovať kultúrne programy pre obec a región.

Špecifickým cieľom pedagogického klubu č.3 je rozvoj čitateľských a komunikačných schopností, ktoré presahujú aspekt technicky zvládnutého čítania textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Pre dosiahnutie cieľa považujeme za nevyhnutné zistiť aktuálnu úroveň čitateľskej gramotnosti žiakov. Následne definujeme problémy žiakov pri čítaní s porozumením, možné príčiny a navrhнемe metódy zlepšenia, ktoré v praxi overíme.

Zhrnutie priebehu stretnutia:

Programom dnešného zasadnutia pedagogického klubu III (SJL) bolo:

1. *Výmena skúseností pri využívaní moderných vyučovacích postupov a metód podporujúcich inovácie vo vzdelávaní*
2. *Výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti*
3. *Príprava a koordinácia akcií, olympiád a súťaží zameraných na čitateľskú gramotnosť ako aj príprava na aktivity spojené s aktuálnym mesiacom „marec – mesiac knihy“*

Zasadnutie otvorila vedúca pedagogického klubu č.3 Mgr. Erika Šmátralová a všetkých prítomných privítala.

K 1. bodu zasadnutia *Výmena skúseností pri využívaní moderných vyučovacích postupov a metód podporujúcich inovácie vo vzdelávaní* sa vyjadrili nasledovne:

Mgr. Miriam Hollá je učiteľkou 2.B, v ktorej sú veľmi aktívne deti. So žiakmi sa snaží hlavne o zdokonalenie čítania s porozumením. Pri svojej práci využíva internet a rôzne interaktívne hry a metódy vyučovania. Využíva aj prezentácie na precvičovanie učiva - momentálne na hodine SJL - rôzne pravopisné doplnovačky - i, í, y, ý, ako aj slová s e/ä, či dvojhlásky a aktuálne začala s deťmi rozoberať a upevňovať mäkkko vyslovujúce časti slov de, te, ne, le, di, ti, ni, li. Pani učiteľka sa snaží deti správne naučiť a vysvetľuje im to rôznymi spôsobmi a metódami, ale snaží sa aj o to, aby mali zmenu vo výučbe. Využíva aj metódu, ktorou sa zdokonaľujú v slovnej zásobe. Vo dvojiciach na presne stanovený čas majú deti vymyslieť čo najviac slov, ktoré patria do určitej skupiny.

Hodinu čítania spestrí príbehom, ktorý číta na pokračovanie stále v určitý deň a to na

koberci.

Taktiež využíva vo výučbe bud' slovenského jazyka, čítania, ale aj matematiky dvojfarebné kartičky, ktoré slúžia na rozlíšenie pravdy a nepravdy. Pani učiteľka rozpráva vety (napr. Písmeno h je mäkká spoluhláska.) a deti pomocou kartičiek (zelená je pravda, červená je nepravda) ukazujú, či ide o pravdu alebo nepravdu.

P. uč. Štiglicová hovorila: " Pokračujeme v mimocitankovom čítaní a vedení čitateľského denníka. Žiaci navštievajú školskú knižnicu, tiež si medzí sebou vymieňajú a doporučujú knihy. Prečítané knihy pred triedou prezentujú ako reklamu, bez toho aby prezradili pointu a vzbudili záujem spolužiakov o prečítanie knihy. Na hodinách čítania čítame nielen z čítanky, ale máme aj doplnkovú čítanku - Povesti o hradoch a zámkoch, a tak prepájame čítanie s vlastivedou.

Mgr. Paulína Petrúšková na hodinách slovenského jazyka často využíva interaktívnu tabuľu. Na začiatku každej vyučovacej hodiny má pripravené rôzne cvičenia, ktoré sú pre žiakov atraktívne nielen z pohľadu motivácie, ale tiež z hľadiska manipulácie s modernou technikou, ktorá je v dnešnej dobe deťom veľmi blízka. Pri vyvodzovaní jednotlivých písmen má pre svojich žiakov vždy pripravené obrázkové prezentácie, prostredníctvom ktorých žiaci pomenúvajú veci na obrázkoch, určujú prvú hlásku v slove a pod. Pani učiteľka si tiež pomocou rôznych programov vytvára rozcvičky pre svojich žiakov, ktoré súvisia s aktuálnym, preberaným učivom. Často využíva CD, ktoré je súčasťou šlabikára od L. Virgovičovej. Na spomínanom CD sú atraktívne rozcvičky, cvičenia a texty, ktoré úzko súvisia s jednotlivými písmenami.

Na zasadnutí pedagogického klubu sa Bc. Mária Gašparovičová DiS. art. vyjadrila: „Nie je dôležitá kvantita učiva, ale jeho kvalita.“ S týmto jej názorom sa zhodli viacerí učitelia. Za veľmi potrebné vidí dôležitosť dôkladne precvičovať dané učivo. Všíma si, že po dlhom období distančného vzdelávania sa do školy vracajú deti, ktoré stratili či už systematicosť, ale aj pravidelnosť v učení. Veľký posun je práve u tých žiakov, pri ktorých je daná práca systematická a pravidelná. Sú to najmä žiaci, ktorým je vytvárané rovnaké prostredie ako v škole, tak i doma. Sama sa na zasadnutí pedagogického klubu, vďaka svojej vlastnej skúsenosti vyjadrila: „Veľké percento z vyučovacieho procesu je žiak prítomný na hodine. Ak je hodina príliš aktívna a vidím, že daný žiak sa stráca v procese vyučovania, je najlepšou cestou ísť von z triedy. Tam si s ním dané učivo preberiem pomaly a postupne. Ak sa chytí a pochopí princípu, vrátime sa spať do triedy.“

Mgr. Barbora Šebová je učiteľkou na druhom stupni našej ZŠ. V súvislosti s bodom č. 1 zasadnutia spomenula opäťovne žiačku 5. ročníka. „Jedna žiačka doteraz vzdelávaná v zahraničí po anglicky, nebude hodnotená zo slovenského jazyka a literatúry na vysvedčení. Je zároveň žiačkou so ŠVVP. Ked'že matka je Slovenka, žiačka vie rozprávať po slovensky, no slovná zásoba je menšia, nepozná mnoho menej frekventovaných slov, pretože aj s matkou sa zhovárali častejšie po anglicky ako po slovensky. Písomný prejav je slabší, no zlepšuje ho. Ked' nerozumie, nepozná nejaké slovo, opýta sa. Rada číta nahlas pred triedou. Dokonca sa tak zlepšila, že číta bez cudzieho prízvuku a aj ona čítala aspoň menšiu rolu v dramatizácii rozprávky do školského rozhlasu. Teší sa zo svojho úspechu a bude sa podieľať aj na ďalšej role pri marcovom dramatizovanom čítaní do školského rozhlasu. V morfológii sa zlepšuje iba pomaly, no nedá sa tomu vyhnúť, ked'že začíname preberať vzory podstatných mien. V práci s ňou mi chýba istá kontinuita, ked'že často chýba dlhšie ako týždeň.“

Ďalej sa Mgr. Šebová vyjadrila aj k práci s ďalším začleneným žiakom, ktorého učí v 7.A. Žiak má poruchy učenia a sústredenia, no ked'že je už starší, vie si ich aj kompenzovať. Na hodinách sa snaží dávať pozor, často sa hlási a čiastkové práce píše celkom dobre, na 1 – 2. Samostatné práce po prebratých celkoch sa mu však nedaria. Aby nestrácal motiváciu, hodnotí mu včetky dobre napísané práce a cvičenia. Na hodinách jazyka mu pomáha aj asistent učiteľa. Snaží sa predovšetkým podporiť ho v sústredenej a dôkladnej práci.

Vyučujúca predmetu slovenský jazyk a literatúra p. uč. Cisariková sa v rámci využívania moderných vyučovacích postupov zamerala na čitateľské stratégie podporujúce a zlepšujúce úroveň čítania s porozumením. Do vyučovacieho procesu pravidelne aplikuje čitateľské stratégie, a to stratégiu KWL, Porovnaj – rozlíš a stratégiu 3-2-1. Všetky stratégie sa u žiakov stretli s pozitívnym ohlasom. Vo všeobecnosti žiaci usúdili, že všetky metódy im pomohli s lepšou orientáciou v texte a výberom relevantných a klúčových informácií. Aplikované metódy považuje vyučujúca za prínosné a je v jej záujme využívať ich aj v ďalšej pedagogickej praxi. Vyučujúca by do praxe odporučila, aby žiaci mohli na viacerých predmetoch pracovať s rovnakými čitateľskými metódami. Tréningom na iných hodinách by získali zručnosť pri analýze textu, vyhľadávaní a spracovávaní informácií. Pri rozvoji čitateľskej gramotnosti navrhuje využívať nielen umelecké texty, ale aj informačné texty. V informačných textoch využívať informácie v tabuľkách, grafoch, aby sa žiaci naučili pracovať aj s týmto druhom textov. Odporúča tiež zavedenie samostatného vyučovacieho predmetu Čítanie s porozumením, ktoré by slúžilo na rozvoj čitateľských zručností, a to nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ale i na ostatných predmetoch.

K 2. bodu zasadnutia *Výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti* sa prítomní vyjadrili nasledovne:

V triede sa pani učiteľka Mlčuchová (3.A) aj na nadalej zameriava na odstraňovanie chýb, ktoré u niektorých žiakov pretrvávajú z druhého ročníka. Vzhľadom na neustále sa striedajúce obdobia prezenčného a dištančného vyučovania napreduje tento proces pomalšie. Nesprávne techniky čítania napr. slabikovanie pri čítaní dlhších slov, alebo zamieňanie písmen či dokonca celých slabík badat' už len u najslabších žiakov, aj to len niekedy. Veľmi sa v triede v tomto procese osvedčila metóda splývavého čítania, ktorou súčasne zlepšujú aj čítanie s porozumením. Deti sú nabádané čítať často nahlas, čo im pomáha aj pri spätej kontrole svojho výkonu. Učia sa správne artikulovať a intonovať, následne texty aj primerane reprodukovať. Vyučujúca vedie žiakov k tomu, aby sa s pomocou učili tvoriť otázky k textu, tie zadávať spolužiakom a takto spoločne sa v texte orientovať.

Mgr. Paulína Petrušková na vyučovacích hodinách často využíva čítanie rozprávok a rôznych príbehov. Keďže je učiteľkou prvého ročníka je to veľmi vhodná cesta, ako zaujať svojich žiakov pretože rozprávkový svet im je veľmi blízky. Žiaci pri rozprávkach nielen relaxujú, no keďže ešte nevedia čítať všetky písmená uplatňujú počúvanie s porozumením. O prečítaných textoch potom so žiakmi diskutuje, aby si overila, či pozorne počúvali. Rozprávky vyberá podľa preberaného učiva a uplatňuje ich aj v rámci medzi predmetových vzťahov. Niektoré rozprávky sa dokonca snažia jednoducho zdramatizovať, čo žiakov veľmi baví. Napr. rozprávku o repe si si žiakmi aj jednoducho zahrali a žiaci boli nadšení. Veľmi často po prečítaní príbehov so žiakmi kreslia ilustrácie, pri ktorých sa vždy ukáže jedinečnosť každého dieťaťa a tiež ich predstavivosť a fantázia. Na vyučovaní tiež využíva časopis Adamko, v ktorom so žiakmi vyhľadávajú už prebraté písmená, slabiky a slová. Žiaci pocitujú obrovskú radosť z úspechu, že už vedia veľa vecí prečítať.

Na zasadnutí pedagogického klubu sa Bc. Mária Gašparovičová DiS. art. vyjadrila: „Nie je dôležitá kvantita, ale kvalita.“ S týmto jej názorom sa zhodli viacerí učitelia. Na hodinách slovenského jazyka, kde pôsobí ako asistent učiteľa vidí dôležitosť venovať čas dôkladnému precvičovaniu učiva. Všíma si, že po dlhom období distančného vzdelávania sa do školy vrátili deti, ktoré stratili systematicosť a pravidelnosť v učení. Vo vyšších ročníkoch žiaci stratili pravopisné návyky bežné pre ich daný ročník a majú veľa krát problém identifikovať dôležitosť jednotlivých informácií.

Mgr. Erika Šmátralová zhrnula najčastejšie sa opakujúce problémy na hodinách SJL na našej škole. V súčasnosti je najväčším problémom u väčšiny zameškanie učiva. Mnoho tried sa vzdelávalo dištančne kvôli karanténam spojeným s ochorením covid 19 a kvalita a tempo dištančnej výuky je aj napriek neskonalej snahe vyučujúcich oveľa nižšie, ako pri prezenčnej výučbe.

Bod č.3: *Príprava a koordinácia akcií, olympiád a súťaží zameraných na čitateľskú gramotnosť ako aj príprava na aktivity spojené s aktuálnym mesiacom „marec – mesiac knihy“*

Väčšina vyučujúcich sa s deťmi aktívne pripravuje na recitačnú súťaž Hviezdoslavov Kubín. Mgr. Šebová pomohla počas krúžku Žiacka knižnica vybrať det'om vhodné texty, so staršími žiakmi si texty spoločne čítali, rozprávali sa o nich a analyzovali ich. K mesiacu knihy pripravujú aj p. uč. Cisarikovou dramatizácie prozaických aj básnických textov do školského rozhlasu.

Častejšie navštevujú počas hodín literatúry žiacku knižnicu, kde si deti samostatne čítajú z vybraných kníh. Po takýchto viacerých hodinách sa o prečítaných knihách rozprávajú a zanamenávajú si z kníh svoje čitateľské postrehy.

Pani uč. Cisariková sa tiež na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry nad'alej venuje nácviku uplatňovania prozodických vlastností reči. V piatom ročníku je to pri tematickom celku povesti a v šiestom ročníku pri tematickom celku báje. Spoločným úsilím korigujú príliš rýchle tempo, nesprávne používanie pauzy a melódie, ako aj silu hlasu a jeho modifikáciu. Žiaci hodnotia túto aktivitu kladne.

Zvlášť sa venuje žiakom, ktorých pripravuje pri príležitosti „Marec – mesiac knihy“ do rozhlasového vysielania. Aktivity sú zamerané na výber žiakov, výber vhodných ukážok a ich adekvátny nácvik.

Žiaci p. uč. Guttovej si do školy priniesli svoju oblúbenú rozprávkovú knihu, knihy si vystavili v triede. Na ranom kruhu si čítali postupne z každej knihy príbeh. Rozprávali si, ako vzniká kniha. Aby čítanie pre prvákov nebolo nudné, p. uč. pripravila pre deti prekvapenie. Na hodinu čítania prišiel živý psík, šteniatko. Deti mu čítali príbehy zo šlabikára. Kto čítal, sedel vedľa šteniatka. Det'om sa aktivita veľmi páčila, pekne čítali psíkovi.

Ďalšou aktivitou pre deti bolo, že si o tomto psíkovi vymysleli príbeh a vytvorili si vlastnú knihu.

Mgr. Petrúšková sa od začiatku školského roka snaží u svojich žiakov vytvárať pozitívny vzťah ku knihám a čítaniu. Ked'že práve marec je venovaný knihám, pani

učiteľka sa so svojimi žiakmi dohodla, že každý deň si budú čítať z niekoho oblúbenej knižky. Žiaci s veľkou radosťou nosia svoje oblúbené tituly. Každý žiak najskôr prezentuje svoju knižku, prečo práve tá kniha je oblúbená, či si ju len tak vybral v kníhkupectvo alebo je to dar a pod. Po prečítaní jednotlivých úryvkov so žiakmi diskutujú, o čom bol prečítaný text, aké postavy v ňom vystupovali, či z prečítaného vyplýva ponaučenie a pod. V rámci voľných chvíľ, ktorých nie je pri prvákoch zase až tak veľa, si niektoré texty aj ilustrujú.

V rámci mesiaca marec sa pani učiteľka Hollá rozhodla, že si s deťmi zdokonalí čítanie, a tak každý pondelok, stredu a štvrtok čítajú deti počas veľkej prestávky na chodbe alebo na koberci. Deti si nosia svoje vlastné knihy z domu alebo vypožičané z knižnice, ale hlavne, ktoré ich zaujímajú. Na hodine čítania si píšu čitateľský denník a v prípade, že už budú mať napísané, odprezentujú dané knihy pred triedou. Pani učiteľka ich ohodnotí známkou a aj smajlíkom.

Pani učiteľka si s deťmi na konci mesiaca marec urobí súťaž – triedne kolo v prednese poézie a prózy. Zatial' je úlohou detí naučiť sa báseň alebo text primerané ich veku a schopnostiam.

Deti si s pani učiteľkou vytvorili aj záložku, ktorá im pomáha k utvrdzovaniu práve t'ažších slov s výnimkami.

P. uč. Štiglicová si v rámci mesiaca knihy urobila s triedou súťaž v recitácii.

Na pracovnom vyučovaní si vyrobia záložky do knihy.

Pozitívny vzťah k literatúre aj tento rok v triede p. uč. Mlčuchová rozvíja rôznymi aktivitami na hodinách čítania, ktoré vyvrcholia akosi prirodzene práve v marci – mesiaci knihy. Veľmi oblúbený je v triede „Klub čitateľov“, v ktorom žiaci počas celého mesiaca vždy cez veľkú prestávku čítajú knihy, ktoré si sami vybrali. Posledný týždeň potom na hodinách čítania formou malej prezentácie oboznámia svojich spolužiakov s knihou, ktorú prečítili. Deti sa tiež veľmi tešia a aj usilovne pripravujú na recitačnú súťaž v prednese, na ktorú sa pripravujú v dostatočnom predstihu. Deň súťaže je slávnostný, každý žiak je odmenený diplomom a víťazi peknou knižnou cenou.

13. Závery a odporúčania:

Rozvoj čitateľskej gramotnosti považujeme za veľmi dôležitý na hodinách SJL, ale aj v rámci medzipredmetových vzťahov, nakoľko slovenský jazyk je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie.

V súčasnosti monitorujeme a diskutujeme na triednických hodinách o tom, čo by sa žiakom páčilo na spestrenie, zlepšenie vzdelávania. Majú priestor na názor, vyjadriť sa.

Vypracoval	Mgr. Barbora Šebová
Dátum	11.3.2022
Podpis	<i>Mgr. Šebová</i>
Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Erika Šmátralová
Dátum	13.3.2022
Podpis	<i>Mgr. E. Šmátralová</i>

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu – z dôvodu aktuálnej epidemiologickej situácie sa stretnutie uskutočnilo online. PrintScreen zo zasadnutia je dolu v prílohe.

Základná škola
s materskou školou
Hlavná 292/82, Vranov

